

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3MCdo/12/2011
Identifikačné číslo spisu:	4410206426
Dátum vydania rozhodnutia:	14.06.2012
Meno a priezvisko:	JUDr. Daniela Sučanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:4410206426.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu G. L., bývajúceho v O., proti žalovanému N. O., bývajúceho v B., o zaplatenie zmluvnej pokuty, vedenej na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 10 Ro 144/2010, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti platobnému rozkazu Okresného súdu Nové Zámky z 26. mája 2010 č.k. 10 Ro 144/2010-20, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky z r u š u j e platobný rozkaz Okresného súdu Nové Zámky z 26. mája 2010 č.k. 10 Ro 144/2010-20 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Žalobca sa návrhom na vydanie platobného rozkazu z 23. apríla 2010 domáhal, aby žalovanému bola uložená povinnosť zaplatiť mu zmluvnú pokutu vo výške 14 € denne od 13. marca 2010 do zaplatenia z dôvodu porušenia povinností vyplývajúcich z bodu IV. zmluvy o dielo uzavretej medzi účastníkmi konania 1. marca 2010 (ďalej len „zmluva o dielo“), predmetom ktorej boli stavebné práce na rodinnom dome v O. spočívajúce v zateplení strechy a podkrovia.

Okresný súd Nové Zámky platobným rozkazom z 26. mája 2010 č.k. 10 Ro 144/2010-20 uložil žalovanému, aby do 15 dní odo dňa jeho doručenia zaplatil žalobcovi zmluvnú pokutu 14 € denne od 10. marca 2010 do zaplatenia a trovy konania 306,50 €, alebo aby v tej istej lehote podal odpor na tomto súde. Platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňom 15. októbra 2010.

Proti tomuto platobnému rozkazu podal na podnet žalovaného mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“). Namietal nesprávne právne posúdenie veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.) a žiadal zrušenie platobného rozkazu a vrátenie veci okresnému súdu na ďalšie konanie. Uviedol, že v danej veci neboli splnené podmienky pre vydanie platobného rozkazu v zmysle § 172 ods. 1 O.s.p., pretože v návrhu uvedený skutkový podklad uplatňovaného nároku z ustanovení zmluvy o dielo nevyplýva; zmluvná pokuta bola dohodnutá len pre prípad nedodržania termínu záväzného termínu dokončenia diela do 31. marca 2010 a nie aj pre prípad bezdôvodného prerušenia prác na diele zo strany žalovaného. Súd pochybil, keď žalovanému uložil povinnosť zaplatenia zmluvnej pokuty formou opakovaného plnenia do budúcnosti (do „zaplatenia“),

nakoľko nesplnenie zabezpečovacej povinnosti, spočívajúcej v dokončení diela v dohodnutom termíne (do 31. marca 2010), žalobca dokladoval len ku dňu 22. apríla 2010, t.j. ku dňu podania návrhu na vydanie platobného rozkazu. Tým, že súd si osvojil návrh žalobcu, ktorým uplatnil právo na zaplatenie zmluvnej pokuty do „zaplatenia“ neurčeného plnenia, nepostupoval v súlade s § 172 ods. 1 O.s.p., keďže skutočnosti uvedené v návrhu, resp. k nemu pripojených príloh, toto právo nepreukazujú.

Žalobca s dôvodmi uvedenými v mimoriadnom dovolaní nesúhlasil a poukázal na to, že dielo nie je stále dokončené a konanie žalovaného považoval za kontraproduktívne a obštrukčné.

Žalovaný sa v plnom rozsahu stotožnil s mimoriadnym dovolaním generálneho prokurátora Slovenskej republiky.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na základe mimoriadneho dovolania podaného včas generálnym prokurátorom (§ 243g O.s.p.) na podnet účastníka konania, preskúmal vec bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p. a § 243i ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie treba zrušiť.

Podľa § 243f ods. 1 O.s.p. mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e O.s.p., ak a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Na výskyt procesných vád konania vymenovaných v § 237 O.s.p. a tiež tzv. iných procesných vád konania majúcich za následok nesprávne rozhodnutie vo veci prihliada najvyšší súd nielen v konaní o dovolaní (viď § 242 ods. 1 O.s.p.), ale aj v konaní o mimoriadnom dovolaní (viď § 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p.) bez zreteľa na to, či boli alebo neboli v tomto mimoriadnom opravnom prostriedku uplatnené. Procesné vady uvedenej povahy neboli v mimoriadnom dovolaní namietané a v konaní o tomto opravnom prostriedku ani nevysli najavo.

Generálny prokurátor namieta, že mimoriadnym dovolaním napadnuté rozhodnutie okresného súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.), pretože neboli splnené zákonné podmienky na vydanie platobného rozkazu v zmysle ustanovenia § 172 ods. 1 O.s.p. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Generálny prokurátor okresnému súdu vytýka, že pred vydaním platobného rozkazu správne neposúdil, či právo na zaplatenie v návrhu na vydanie platobného rozkazu uplatneného nároku vyplýva zo skutočností uvedených žalobcom, resp. k nemu pripojených dokladov (zmluvy o dielo); podľa jeho názoru také skutočnosti, ktoré bez akýchkoľvek pochybností identifikujú právny dôvod návrhu, z návrhu nevyplývajú.

Podľa § 172 ods. 1 veta prvá O.s.p. súd môže aj bez výslovnej žiadosti navrhovateľa a bez vypočutia odporcu vydať platobný rozkaz, ak sa v návrhu uplatňuje právo na zaplatenie peňažnej sumy, vyplývajúcej zo skutočností uvedených navrhovateľom.

Platobný rozkaz je rozhodnutie vo veci samej, ktoré je vydané v skrátanom konaní, ktorého skutkovým základom sú len skutočnosti tvrdené žalobcom. Uvedené ustanovenie z tohto dôvodu vyžaduje, aby skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje žalobou uplatnené právo, boli dostatočne osvedčené; požadované plnenie musí byť objektívnym právom dovolené. Záver, že uplatnené právo vyplýva zo žalobcom uvedených skutočností, predpokladá také opísanie rozhodujúcich skutkových okolností, ktoré ich umožňujú posúdiť po právnej stránke (relevantné hmotné právo).

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Z obsahu návrhu na vydanie platobného rozkazu je nepochybné, že sa ním žalobca voči žalovanému domáhal zaplataenia zmluvnej pokuty vo výške 14 € denne za porušenie zmluvnej povinnosti uvedenej v bode IV. zmluvy o dielo, spočívajúce v tom, že žalovaný napriek dohodnutému termínu dokončenia diela do 31. marca 2010 dňa 9. marca 2010 stavebné práce bezdôvodne prerušil, v prácach nepokračoval a práce nedokončil.

Dovolací súd vzhľadom na v bode IV. zmluvy o dielo uvedené formulácie pokiaľ ide o určenie povinností, ktoré majú byť postihnuté majetkovou sankciou vo forme zmluvnej pokuty, súhlasí s názorom generálneho prokurátora, že tieto prinajmenšom vyvolávajú pochybnosti, na porušenie akej povinnosti sa zmluvná pokuta vzťahuje a teda či právo žalobcu na zaplataenie zmluvnej pokuty vzniká len v dôsledku nedodržania termínu dokončenia diela alebo aj v dôsledku „bezdôvodného vynechania pracovných dní“. Tento nedostatok bránil vydaniu platobného rozkazu a keď tak okresný súd urobil, predpoklady pre vydanie platobného rozkazu v zmysle §172 ods. 1 O.s.p. posúdil nesprávne. Dovolací súd sa stotožňuje aj s názorom generálneho prokurátora pokiaľ ide o posúdenie otázky času trvania povinnosti žalovaného zaplatiť zmluvnú pokutu formou opakujúcich sa plnení do budúcnosti. Je zhodného názoru, že vzhľadom na charakter zmluvnou pokutou zabezpečenej zmluvnej povinnosti, nie je možné uložiť povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu formou opakujúcich sa plnení do budúcnosti. Výška zmluvnej pokuty je síce závislá od doby, po ktorú trvá porušenie zmluvnej povinnosti, ale zmluvnú pokutu nemožno priznať ako opakujúce sa plnenie v zmysle § 154 ods. 2 O.s.p.; o opakujúce sa plnenie ide totiž vtedy, keď plnenie je vymedzené určením jednotlivých, opakujúcich sa a v budúcnosti splatných dávok (napr. výživné, renta), o ktorý prípad však v prejednávanej veci nejde.

Z uvedených dôvodov najvyšší súd dospel k záveru o opodstatnenosti mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora. Napadnutý platobný rozkaz preto zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Nové Zámky na ďalšie konanie (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243b O.s.p.). V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243i ods. 2 O.s.p. a § 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.